

foto: Eduard Genserek

Film nikdy a nič nezmení

Snažím sa nič neočakávať a na každý film idem s otvoreným srdcom, hovorí SRDJAN KARANVIČ, srbský režisér, ktorý predsedá Hlavnej porote na Art Film Feste. A dodá, že keď začne v kine rozmýšľať nad prácou s kamerou, či výpravou, niečo nie je v poriadku.

Aký je rozdiel medzi pohľadom porotcu a bežného diváka?

Veľmi dobre si uvedomujem, aká je zodpovednosť, keď mám posudzovať práce kolegov. Nie je to práve príjemné, veď iba zriedka sa stane, že všetci porotcovia sa zhodnú pri všetkých cenách. A tak je každá cena kompromis. Ale myslím si, že každý filmár by mal do poroty občas zasadiť. Napokon, niekto iný bude inokedy hodnotiť zas jeho prácu.

Možno filmy hodnotiť objektívne?

Rozhodnutie poroty je vždy súbor subjektívnych hodnotení. Z nich vyberáme, na čom sa zhodneme, prípadne hlasujeme. A možno zvíťazí film, ktorý ani nepodporia všetci piati členovia poroty a získa iba tri hlasy. Možno ani ja za víťazný film ruku nezdvihnem...

Aké filmy vás teda oslovujú?

Vždy na mňa najviac zapôsobia filmy, ktoré ma citovo oslovia a zasiahnu. Také si vážim najviac.

Ktorý vás zasiahol naposledy?

Zo srbskej tvorby film Tilva Ros, ktorý nakrútil môj bývalý študent Nikola Lezaic. A zo sveta sa mi veľmi páčil iránsky film Rozchod Nadera a Simin. Tento rok získal aj Oscara pre najlepší cudzojazyčný film.

Môže dnes film prehovoriť k spoločnosti, nebodaj niečo zmeniť?

Nikdy a nič nemohol zmeniť. Napokon nijaké umenie nemôže zmeniť svet, začať či zastaviť vojnu... Ale môže, tomu chcem veriť, zasiahnúť divákov a emotívne na nich pôsobiť, aby napríklad premýšľali o živote v lepšom.

Mnoho filmov vzniklo aj o vojne, ktorá zúrila v bývalej Juhoslávii. Je také napätie dobrou živnou pôdou pre filmárov?

Nie. Príbehov je veľa. Všetky tie malé štáty, ktoré vznikli, sú asi viac hlúpe, ako múdre. Stále sa vlastne hádajú a ešte ani nie je jasné, čo sa vlastne stalo a ako sa Juhoslávia rozpadla. Ale každý z nových štátov má oveľa menej peňazí na výrobu fil-

mov, ako malo Srbsko, Chorvátsko či Bosna za socializmu. Keď chce niekto nakrútiť film, aké sme nakrúcali kedysi, je to obrovský problém. Ani ja neviem, či budem ešte nakrúcať. A či vôbec budem chcieť.

Čo sa zmenilo v postavení filmu?

Filmová tvorba existuje iba niečo cez sto rokov. Za ten čas prešiel film rôznymi zmenami, jeho estetika vždy vychádzala z technických možností. A tento rok sme svedkami, ako sa prestane vyrábať klasický materiál. Všetko je digitálne, vládne elektronika. A preto je filmovanie veľmi demokratické. Svet filmu sa zmenil tak, že sa cez víkend stretne zopár kamarátov, zoberú telefón a zadarmo či za sto eur nakrúti hrany film.

A to je dobré či zlé?

Hraný film sa dnes robí veľmi ľahko a rýchlo. Kým je to len otázka technických možností, je to v poriadku. Problém vzniká, keď filmári príliš rýchlo myslia. Z väčšiny príbehov, aspoň z tých, čo vídam ja, mám pocit, že vznikli v kaviarni, kde si ktosi dal tri pivá, vymyslel scenár a na druhý deň nakrútil film. Ale to nie je cesta. O filme sa musí dlho rozmýšľať, nakrútiť ho potom možno rýchlo.

Juraj Fellegi

Sny a túžby sú v živote dôležité

Dokončila som teraz dva filmy. A v prvom i druhom prípade dúfam, že sa stanú dobrým impulzom pri premenách pohľadov a názorov divákov. Či už pôjde o rúcanie čiernobieleho vnímania témy gréckej krízy, či o búranie hraníc segregácie medzi gadžami a Rómami.

Prvým z tých filmov je pilotný diel dokumentárneho cyklu Svet z gauča. Ide o „couchsurfingový“ výlet dvoch dokumentaristov do krajiny, dianie v ktorej sa vzťahuje aj k Slovensku. A v mojom prípade to bolo Grécko.

Nakrúcanie tohto filmu rozšírilo a zmenilo môj pohľad na situáciu v tejto krajine, ktorú skreslene vnímame cez väčšinou prevzaté správy z médií. Po zblížení sa s gréckymi protagonistami, ktorí vo svojej krajine intenzívne žijú tému krízy, som odrazu prestala vnímať grécku situáciu čiernobielo, ako ju predostierajú aj naše médiá. A publikum, ktoré videlo film, reagovalo podobne, ako ja sama.

Druhým filmom sú Zvonky šťastia. Spolurežirovala som ho s Marekom Šulikom a v premiére sme ho uviedli v utorok na Art Film Feste. Dvaja Rómovia v ňom žijú svoje sny a túžby skrz obdiv k svojim idolom, Karlovi Gottovi a Dare Rolins.

Ich veľký obdiv sme s Marekom transformovali do dokumentárnej hry, v ktorej sme sa hrali i my sami a ktorá sa stala veľkým impulzom aj pre samotných protagonistov. Film ukazuje na to, ako sa cez hru, túžby a sny dá lepšie prežívať v hrozných podmienkach, v akých žijú naši hrdinovia.

Mení to samotných protagonistov vo vnímaní ich životných postojov. A azda i divákom ukážu Zvonky šťastia, že sny a túžby sú dôležitou súčasťou života každého človeka.

Jana Bučka
režisérka, dokumentaristka

PROGRAMOVÉ ZMENY

dnes o 16. h - Kinostan v Trenčianskych Tepliciach uvedie film Cut (namiesto filmu Pán Lazhar)
dnes o 22. h - Kinematograf v Trenčíne uvedie náhradnú projekciu filmu Sladké hry minulého leta

3 OTÁZKY PRE...

Mariána Labudu

Keď prichádzal prvý raz na Art Film Fest, vraj ho ako hosťa zapreli. Dnes na to herec Marián Labuda spomína s úsmevom. A do Trenčianskych Teplíc sa vždy rád vracia aj pre to, aby sa tu tváril ako juhoslovanský inžinier.

Pravidelne ste hosťom Art Film Festu. Ako sa tu cítite?

Veľmi dobre! A najmä, keď som tu len ako hosť. Môžem striedať všetky tie rozkoše festivalu - dívať sa na zaujímavé filmy, chodiť do kúpeľov, teraz dokonca aj vonku na námestí, posediť si s priateľmi, tváriť sa, že som juhoslovanský inžinier na penzii a dívať sa na mladé dievčatá. Povedzte, čo môže byť krajšie?

Art Film Fest oslavuje 20. narodeniny. Ako si spomínate na jeho začiatky?

Nedá mi, aby som nespomenul môj prvý príchod. Ráno som počúval Slovenský rozhlas, ktorý vysielal rozhovor s vtedajším šéfom festivalu Petrom Hledíkom. A na otázku, kto nový príde na festival, ma pán Hledík zaprel. Ako Svätý Peter Krista! Hovorím to, aby sa to zaznamenalo, lebo on má tendenciu tváriť sa, že sa to nestalo. A odvtedy vždy prichádzam na festival veľmi opatrne a čakám, kto ma zaprie. Ale vďaka tomuto rozhovoru sa teraz môžem priznať, že som tu!

A akú váhu má pre vás ocenenie Hercova misia, ktoré ste si prevzali na 15. ročníku festivalu?

Peter Hledík mi rozprával, že som vyoral prvú brázdú, keď som s tabuľkou na znejúcu hudbu urobil choreografiu a zatancoval som. Vraj sa na to nedá zabudnúť. Pretože tým, ako vyzerám, preto, že nie som štíhle pierko, dostala aj tá choreografia značnú váhu. A keď vyskočím a pri tej hmotnosti zase spadnem, obecenstvo naozaj ani nedýchá. (kíz)

Aj privátne bankovníctvo je umenie

Privatbanka
Výnimočná ako Vy

Tohtoročný Art Film Fest podporila ako generálny partner aj Privatbanka, a. s. Privatbanka je prvá banka na slovenskom bankovom trhu, ktorá sa orientuje na privátne bankovníctvo. Svojím klientom poskytuje špecializované finančné a investičné služby šité na mieru ich individuálnym potrebám. Princíp vysoko individuálneho prístupu je jedným zo základných hodnôt našej práce a komunikácie s klientom.

V tomto roku sme sa stali partnerom dvadsiateho ročníka výnimočného filmového podujatia Art Film Fest, lebo je rovnako ako naša banka určený predovšetkým pre náročnú klientelu, v tomto prípade filmových divákov.

Sme presvedčení, že im festival prináša množstvo nezabudnuteľných momentov pri sledovaní filmov, ktoré nie sú bežne dostupné

v klasických komerčných kinosálach.

Ide o kvalitné umenie, ktoré je oceňované na prestížnych svetových filmových podujatiach, rešpektované odborníkmi a milované divákmi. O tom určite svedčí aj ich každoročná vysoká účasť na Art Film Feste.

My v Privatbanke vnímame ako istý druh umenia aj privátne bankovníctvo, ktoré robíme. Snažíme sa byť vždy kreatívni, flexibilní a chceme svojím klientom priniesť, podobne ako organizátori tohto festivalu, vždy len to najlepšie a najexkluzívnejšie v danej špecializácii.

Preto sme veľmi radi, že Privatbanka, a. s. sa stala partnerom, a podporila tak Art Film Fest, ktorého cieľom je okrem uvedenia špičkových kúskov svetovej kinematografie aj podpora našej domácej, slovenskej filmovej produkcie.

STRUČNE

Skupina Sto múch vystúpi o 21. h vo Festivalovej reštaurácii Kursalon v Trenčianskych Tepliciach. Bláznivá kapela z Banskej Bystrice je známa nielen vtipnými textami, ale aj pestrofarebným oblečením. Koncert prináša Rádio_FM.

Kameramanka Martina Slováková je posledným umelcom, ktorý uvedie svoje diela vo VideoKocke. Tvorbu, ktorá stojí prevažne na hudobných videoklipech, predstaví o 21.21 h vo Festivalovom parku v Trenčianskych Tepliciach. (zs)

OSOBNÉ UVEDENIA DNES

10.30 h - v Kinostane v Trenčianskych Tepliciach uvedie herec Lucas Pittaway súťažný film Snowtown

19. h - v Kinostane uvedú herec Valeriu Andriuta a herečka Cristina Flutur v Cannes ocenený film Za kopcami

14. h - v Kursalone v Trenčianskych Tepliciach uvedie režisér Jan Gogola ml. dokument Rock života

16. h - v Kursalone uvedie laureát Zlatej kamery Rudolf Urc film Jožinko v pohybe

19. h - v ArtKine Metro v Trenčíne režisérka Jana Bučka a kameraman Štefan Bučka uvedú nový slovenský dokument Zvonky šťastia

21.30 h - v Cinemaxe D v Trenčíne režisér Jairo Boiesier Olave uvedie film Na odpočinku

AKTUÁLNE INFORMÁCIE

O tom, čo sa deje na Art Film Feste sa dozviete aj na našom Facebooku www.facebook.com/ArtFilmFest a na internetovej stránke www.artfilmfest.sk.

FILMOVÉ TIPY NA DNES

Rock života

14. h Kursalon Kúpeľnej dvorany, Trenčianske Teplice

Český celovečerný dokument sleduje Oldřicha Řihu - vedúcu osobnosť legendárnej rockenrolovej skupiny Katapult. Režisér Jan Gogola ml. sa intenzívnejšie začal stretávať s frontmanom skupiny začiatkom roka 2009, keď v krátkom čase po sebe zomreli dvaja členovia kapely. Pritahuje ho životná sila človeka, ktorý si hľadá nový zmysel života.

Takéto je Anglicko

15. h Kino Prameň, Trenčianske Teplice

Dvanásťročný Shaun pochádza z chudobnej rodiny a v škole je pravidelne šikanovaný. Jedného dňa sa zoznami so skupinkou starších skinheadov. Tí ho prijmú medzi seba a spoločne s nimi zaháľa, hľúpi trávu a pácha menšie zločiny. Svet sa zdá byť krásne bezstarostný, až kým sa z väzenia nevráti bývalý vodca skupiny Combo.

Miroslav Donutil prijal Hercovu misiu

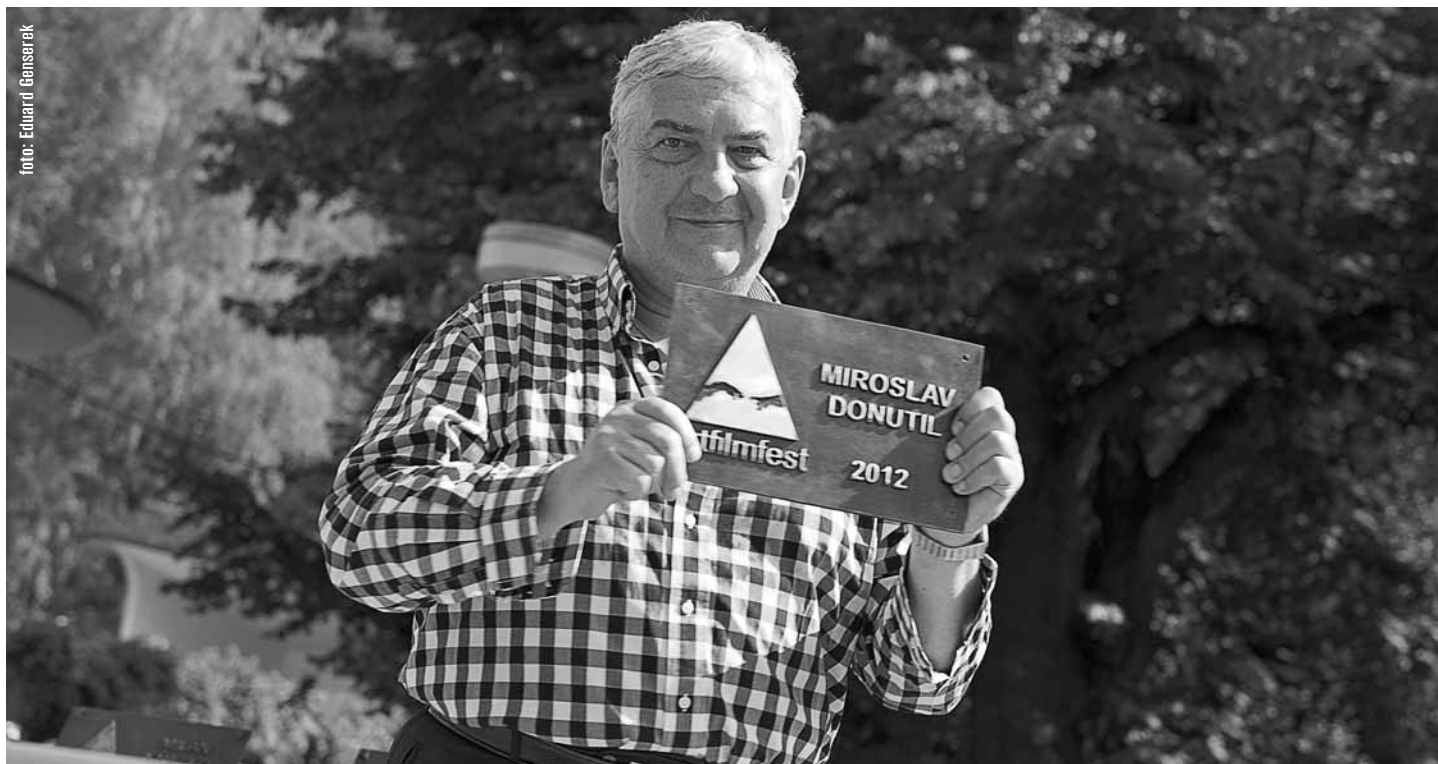

foto: Eduard Genserak

Filmári na Art Film Feste sa učia aj distribúcií

Filmárom, ktorí prichádzajú na Art Film Fest, sa okrem rôznych filmových noviniek počas festivalu v Trenčianskych Tepliciach ponúka aj viacero odborných prednášok a cvičení. Koná sa tu séria medzinárodných workshopov MIDPOINT, včera počas celého dňa zneli prednášky na podporu propagácie a koprodukcii filmov FORUM 2012. A zajtra o 10. h bude v Kursalone Kúpeľnej dvorany Panel pripravovaných hraných slovenských filmov. „Záujem je adekvátny tomu, že Slovensko je pomerne malý trh. Na

FORUM prišli iba slovenskí producenti, účastníci MIDPOINTU sú aj zo zahraničia,“ povedal Peter Gašparík, ktorý tieto podujatia organizuje.

Slovenských producentov, distribútorov, filmárov aj študentov na workshopoch vedú zahraniční lektori. Napríklad Pamela Pianezza, ktorá zostavuje program kritického seminára Semaine de la Critique na festivale v Cannes.

„Nedá sa utajiť, že slovenská distribúcia pokrívka. Ale súvisí to aj s tým, že napríklad v Poľsku si kinematografia vie na seba zarobiť,

pretože sa tam bežne nakrúcajú komerčné filmy. To u nás zvykom nie je. Naším cieľom je zmeniť tento stav,“ pokračoval Gašparík.

Podľa neho sa nedajú špecifikovať chyby slovenských tvorcov. Treba ich však nasmerovať do správnych koľají. „Zásadou je, čo tvrdia aj naši profesionáli: Film by mal pracovať s lokálnymi kontextmi v domácich reáliách, ale mal by mať presah, ktorý zaujme aj v zahraničí,“ vysvetlil Gašparík.

Na zajtrajšom Paneli slovenských filmov sa predstaví asi desať pro-

jektov. Podobný počet sa tu postavil čelom k filmárskej verejnosti aj minulý rok.

Gašparík tvrdí, že takéto fóra majú zmysel, pretože cítiť, že slovenská scéna sa niekam posúva.

„Začali sa robiť žánrové veci, ktoré sa snažia dostať zo škatuľky slovenský film, ktorý nabral hanlivý význam. Na Art Film Feste sú teraz dobré filmy ako Tanec medzi črepinami alebo Tigre v meste. Taký farebný a originálny film sme tu už nemali dlho,“ uzavrel Gašparík.

Zuzana Sotáková

Za kopcami

19. h Kinostan, Trenčianske Teplice

Medzi najlepšie filmy tohtoročného Cannes patrí aj titul v réžii držiteľa Zlatej palmy z roku 2007 Cristiana Mungiu. Získal cenu za najlepší scenár aj najlepšiu herečku. Snímka rozpráva o vzťahu Aliny a Voichity, ktorých rozdelí láska k Bohu. „Tento film považujem v prvom rade za film o láske a slobodnej vôli,“ povedal Mungiu.

Na odpočinku

21.30 h Cinemax D, Trenčín

Fabiola sa vracia domov na vidiek, pretože skončila s kariérou pomoherečky. A jej otec práve odchádza na dôchodok. Obaja sú nervózni, nemajú čo robiť a zúfalo sa snažia porozumieť jeden druhému. Autentický film využíva reálne prostredia a civilné herectvo a pripomína tie najlepšie tradície nezávislej kinematografie.

Holy motors

23.30 h Kinostan, Trenčianske Teplice

Predstivosť a nezmyselnosť sú filmovým jazykom známeho režiséra Leosa Caraxa. Jeho nový film sleduje kroky temného pána Oscara, ktorý sa naháňa za tajomnou silou a duchmi minulých životov. Carax zobrazuje ľudí, zvery a stroje, ktoré sa potácajú na okraji vyhynutia. Sú to „posvätné motory“, ktoré spája spoločný osud. (zs, kiz)

20 rokov Art Film Festu

Na 13. ročník Art Film Festu zavítala Dagmar Havlová s manželom Václavom Havlom. Ten sa na tlačovej konferencii vyjadril, že keď bol prezidentom, nemal čas písať knihy ani divadelné hry. A Milan Lasica mu odpovedal, že by mu azda pomohlo, ak by ho zavreli. Na ironickej poznámke sa pobavil aj Havel.

foto: archív AFF

Vyberte spomedzi fotografií, ktoré sme zverejnili na našom profile www.facebook.com/ArtFilmFest, snímku, ktorá podľa vás najlepšie vystihuje celý tohtoročný festival. Lajkuje sa dnes do 19. h, víťaz získa voucher na 20 eur do Festivalovej reštaurácie Kursalon v Trenčianskych Tepliciach.

Films have never been able to change anything

"I try to have no expectations and approach each film with an open heart," says director Srdjan Karanović, chair of the main jury at this year's Art Film Fest. He claims that if he's watching a film and starts thinking about its camerawork, actors or set, something's definitely amiss.

What's the difference between the perspective of a juror watching a film and that of an average viewer?

I'm very well aware of the responsibility I'm given when I assess other filmmakers' work. It isn't all that pleasant; indeed, it's rare that all the jurors agree on every award. Which means that they're all compromises. But I still think every filmmaker should get a chance to be a part of a jury. After all, someone else is going to judge their work someday.

Is it possible to judge a film objectively?

Juries' decisions are always an aggregate of subjective judgements, on

which we either come to a consensus or decide by popular vote. And sometimes the winner isn't backed by all five jurors – it could have received only three votes. The winning film might even be one I don't vote for...

What kinds of films appeal to you?

I'm always most affected by films that move me emotionally. Those are the ones I most appreciate.

What was the last film to do so?

Among Serbian films, Tilva Ros, which was directed by my former student Nikola Lezaic. And outside of Serbia, I very much enjoyed A Separation from director Asghar Farhadi. It won this year's Oscar for Best Foreign Film.

Can a film today still address society, let alone change something?

Films have never been able to change anything. For that matter no form of art can change the world, start a war or stop one... But it can, I'd like to believe, touch an audience and affect them emotionally, changing

the way they think about life for the better.

A great many films have been shot about the war that ravaged former Yugoslavia. Are such tensions fertile ground for filmmakers?

No. There are lots of stories. All the little countries that have emerged are probably more foolish than wise. In fact they continue to quarrel, and it still isn't clear what actually happened and how Yugoslavia fell apart. But all of these new countries have far less money for the film industry than Serbia, Croatia and Bosnia had during socialism. Today, shooting a film like we did back then – and we're not talking big-budget epics – is enormously difficult. And that means I'm not sure if I'll continue directing. Or if I'll even want to.

Has the status of cinema changed somehow?

Filmmaking has only existed for a bit over a century. During that time cinema has gone through all sorts of

changes, and its aesthetic has always been rooted in technical capabilities. This year, for example, the production of film's classic medium has ceased. Everything's digital now; electronics are king. And thanks to that, filmmaking has become very democratic. The world of cinema has changed so much that a few friends can meet up over a weekend and make a live-action film with their phones for nothing, or maybe a hundred euros.

And is that a good thing or a bad thing?

Live-action films are made very easily and quickly these days. When it's just a question of technical capabilities, that's fine. But problems emerge when filmmakers start to think too fast. Most stories, at least the ones I've seen recently, give me the feeling that they were born in a café; someone had three beers, thought up a screenplay and filmed it the next day. But that will get you nowhere. A film has to be deeply thought out for a long time; only then can it be quickly shot. **Juraj Fellegi**

General Sponsors

Kooperativa A
VIENNA INSURANCE GROUP

Privatbanka
Výnimočná ako Vy

Main Sponsors

OMNIA
Holding SE

Slovnaft

AQUACITY
POPRAD

HYDROTEUR

Transport Provider

LANCIA

DHL

ESTERLE & ESTERLE
video production

Student cinepass by

PRVÁ STAVEBNÁ
SPORTEĽNÁ

Sponsors

TIPPOS

OMNIA MOTORS

OMNIA
2000

OMNIA

FORZA

OMNIA KLF

Official Suppliers

MOËT & CHANDON
CHAMPAGNE

PAX
ELEKTRODOM

MF
MIL BARRA

lampART

Main Media Sponsors

rtv:

Pravda

RÁDIO_FM

Zoznam.sk

Media Sponsors

TA3

TVJOJ

FILM
EUROPE

CE

EUROPA2

tyždeň

televizia

pardon

OKI

KINEČKO

kam o mesta

FOCUS

GONG

BOOMERANG

PayPer Vision

euroawk

bdtner

Partners

SLOVENSKÝ
FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM
INSTITUTE

CELEBRATA

HOTEL FLOA

KURSALON

ESTERLE & ESTERLE
video production

The festival is held under the auspices of Prime Minister of the Slovak Republic Robert Fico.